

KANSALLISARKISTO

Tietoineistojen käytön palvelut

Ylitarkastaja Satu Kantola

Käytön palvelut

18.9.2025

19.9.2025

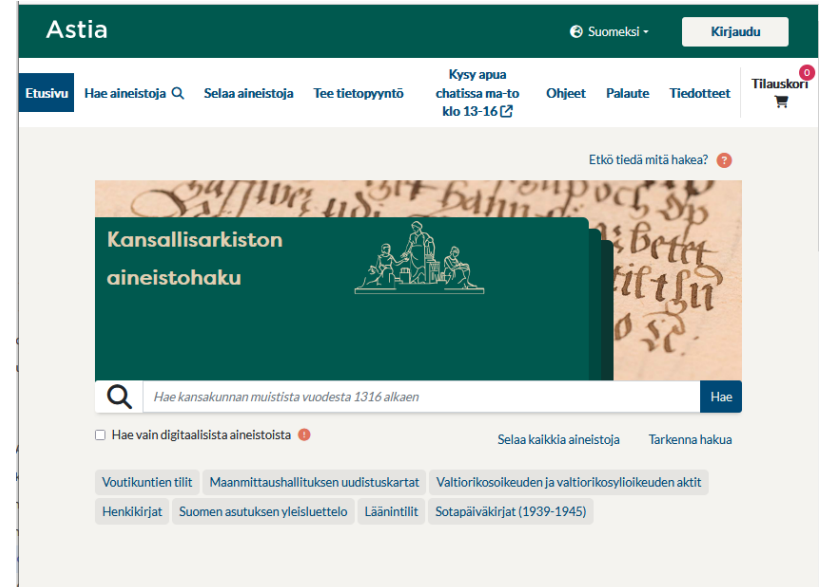

Kaikki tietoineistot yhdessä palvelussa

Astia-verkkopalvelun avulla voit

- hakea ja selata kaikkia tietoineistoja
- tarkastella digitaalisia tietoineistoja
- tilata analogisia aineistoja tutkijasaliin
- hakea käyttöoikeutta rajoitettuihin tietoineistoihin
- tehdä tietopyyntöjä maksua vastaan sekä
- tarkastella omia tietoja

<https://astia.narc.fi/uusiastia/index.html>

KANSALLISARKISTO

Peruslähtökohtia

- Yksi palvelu, joka sisältää sekä säilyttämisen että arkistoinnin vaiheessa olevia tietoaaineistoja ja niiden metatietoja
- Yksi palvelu, jota käyttävät sekä tutkija- ja kansalaiskäyttäjät että julkishallinnon käyttäjät
- Palvelu on jatkuvasti käytettävissä ja sen käyttö on maksutonta
- Osa toiminnallisuuksista on vapaasti käytettävissä, osa vaatii kirjautumisen
 - Suomi.fi, Haka, Virtu, Suomi.fi-valtuudet
- Digitaalisten tietoaaineistojen käyttöä voidaan rajoittaa:
 - Vapaasti verkossa käytettävät
 - Henkilötietoja sisältävät -> käyttö vain valvotuissa olosuhteissa
 - Käyttörajoitetut aineistot -> vaatii henkilökohtaisen käyttöoikeuden ja käyttö vain valvotuissa olosuhteissa

Säilytysvaiheen tietaineistojen käyttö

- Aineiston hallinnoija
 - Huolehtii tietaineistosta annettavasta tietopalvelusta ja tietopyynnöistä
 - Määrittelee tietaineistojen käyttöoikeudet oman organisaationsa henkilökunnalle ja muille käyttäjille (tiedonsaantioikeus)
- Säilytysvaiheen tietaineiston käyttö vaatii kirjautumista ja käyttöoikeutta aineistoon
 - Valtion viranomaiset: Virta
 - Muu julkishallinto: Suomi.fi-valtuudet
- Haku kohdistuu siirron yhteydessä tallennettuihin metatietoihin
 - Haku ei kohdistu asiakirjojen sisältöön
- Säilyttämisen vaiheessa olevien tietaineistojen luettelointi- ja kuvailutiedot ovat vapaasti haettavissa ja käytettävissä - näytettäviä kuvailutietoja ei ole mahdollista rajoittaa

Säilytysvaiheen tietaineistojen käyttö

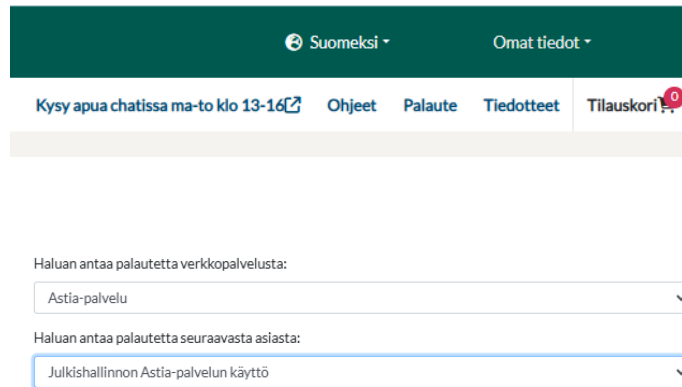
Tarkastele digitaalisena

- Tietoaineisto on käytettävissä
 - Kuvamuotoinen aineisto suoraan käyttöliittymässä
 - Voi ladata kopion yhdestä tai useammasta tiedostosta
 - Muut yleisimmät tiedostomuodot ovat ladattavissa käyttöön
 - Osalla aineistoja haku tekstitunnistettuun sisältöön yhden arkistoyksikön sisällä
- Käytetään selaimessa, joten selaimen ominaisuudet voivat rajoittavat aineistojen käyttöä
 - Esim. suurten kuvamäärien käsittely, asiantkäsittelyjärjestelmien aineiston käytettävyys
- Mahdollisuus tallentaa Suosikkeihin useimmin käytettyjä aineistoja

Yhteydenottokanavat

- Astian **Palaute**-lomake ensisijainen kanava
 - Oma aihe **Julkishallinnon Astia-palvelun käyttö**
 - Palautteet, kehittämis ehdotukset,
 - Käyttöä koskevat kysymykset
 - Virhetilanteet
 - Jokaisen käyttäjän kanava
 - Voi liittää mukaan kuvamuotoisen liitteen
- viranomaiskaytto@kansallisarkisto.fi organisaatioyhteydenpitoon

The screenshot shows the top part of a web form. At the top, there is a dark green header bar with a language selector set to 'Suomeksi' and a user profile link 'Omat tiedot'. Below the header is a navigation bar with links: 'Kysy apua chatissa ma-to klo 13-16', 'Ohjeet', 'Palaute', 'Tiedotteet', and 'Tilauskori'. The main content area has two dropdown menus. The first is labeled 'Haluan antaa palautetta verkkopalvelusta:' and has 'Astia-palvelu' selected. The second is labeled 'Haluan antaa palautetta seuraavasta asiasta:' and has 'Julkishallinnon Astia-palvelun käyttö' selected.

Tiedotteet, käytön tuki ja ohjeistus

- Astian Tiedotteet
 - Informoidaan huoltokatkoista sekä häiriötilanteista
- Kotisivulla tiedotetaan poikkeavista käyttökatoista tai häiriötilanteista
- Käytön ohjeet
 - Siirron yhteydessä ohjeistus mm. käyttöoikeuksien määrittelystä, Suomi.fi-valtuuksien käyttöönotosta
 - Siirron jälkeen yhteispalaveri Siirrot & Käytön palvelut
 - Astian omat ohjeet käyttöliittymässä
 - <https://kansallisarkisto.fi/astia> yhteiset ohjeet kotisivulla

KANSALLISARKISTO

www.kansallisarkisto.fi

@kansallisarkisto

@kansallisarkist